

Axfoods historia

Axfood

1999

Axfood har sina rötter i bildandet av D&D Dagligvaror. Avsikten med sammanslagning av D-gruppen och Dagab till D&D är att skapa ett nytt konsumentorienterat dagligvarubolag. Butiksdriften utgörs av D&D Allivs (butiksgруппerna Vivo och Närhandel: Tempo, Matnära, Handlar'n och Jourlivs) och D&D Lågpris (lågprisprofiler som Willys, Exet, Matex, HP).

2000

D&D Dagligvaror slås samman med det börsnoterade Hemköp och koncernen Axfood bildas. Bolaget tar över Hemköps börsnotering. Samtidigt förvärvas Spar Sverige, Spar Inn Snabbgross samt röstmajoriteten i Spar Finland.

Axfood påbörjar en period av butiksförvärv. Matex/Exet, XL-Storköp, L-köp, MP, HP Billigt & Nära, Bra Storlivs, Bra Matmarknad, Matproffset och Rätt Pris är bara några exempel på förvärv.

På den svenska marknaden agerar Axfood genom de helägda kedjorna Hemköp och Axfood Lågpris (Willys, Matex/Exet och HP) samt Axfood Direkt som bedriver e-handel. De övriga butikskoncepten, kedjorna Spar, Vivo och Tempo utgörs av fristående handlare som är knutna till Axfood genom franchiseavtal och i Finland finns butikskedjan Spar.

Under året väljer merparten av Vivobutikerna utanför Stockholm att ansluta sig till butikskedjan Spar.

2001

ökar Axfood andelen egenägda butiker genom att påbörja en rikstäckande konvertering och nyetablering till varumärket Willys som utvecklas till en lågpriskedja.

2002

konverteras 30 stycken HP Billigt & Nära-butiker till Willys hemma, Willys storstadskoncept.

2003

Willys och Hemköp får egna märkesvaror under kedjans namn. Specialvaror lanseras med varumärkena Func och Fixa. Befintliga varumärket Eldorado konverteras till ett gemensamt varumärke med lågprisprofil.

Lanserar Axfood ett etniskt sortiment.

2004

samlas Spar, Hemköp och Billhalls under det gemensamma varumärket Hemköp. Ca 40 Sparbutiker konverteras till Tempo.

Vivo bryter inköpssamarbetet med Dagab. En konflikt uppstår kring rätten till varumärket Vivo samt rätten till affärslägena. Varumärket Vivo ägs av Axfood och därmed byter Vivo-butikerna namn till Vi-handlarna Fria handlare i samverkan (Vi).

Axfood bildar tillsammans med Direktenbutikerna en ny butiksprofil under namnet Direkten.

2005

avyttrar Axfood innehavet i Spar Finland och lämnar den finska marknaden.

Förvärvas Bra Storlivs fyra butiker.

2006

förlikas Vi-handlarna och Axfood.

2007

Willys och Willys hemma går samman i ett gemensamt bolag inom Willys AB.

2008

förvärvas och integreras PrisXtra i Axfood.

Egna varumärket Garant ekologiska varor lanseras.

2009

ingår Axfood återigen samarbetsavtal med Vi-handlarna.

Ett koncerngemensamt personalkort införs.

Axfood går som första dagligvarubolag med i klimatnätverket BLICC.

Rättvisemärkta egna märkesvaror lanseras under namnet Aware.

Egna varumärket Garant lanseras som det lyhörda varumärket. Kundens synpunkter och idéer samlas in via webb och sociala medier.

Ett långsiktigt samarbete inleds med Rädda Barnen.

2010

Samarbetet med Rädda Barnen fördjupas, Axfood blir en av Rädda Barnens huvudpartners.

Dagab

1937

bildas Aktiebolaget Svenska Kolonialgrossister (ASK) av privata grossister i Sverige. ASK tar upp konkurrensen med Kooperativen i Sverige, AB Hakon Sverige och Speceristernas Varuinköp i Stockholm. ASK skapar en gemensam lösning för en samordnad och konkurrerande verksamhet där större volymer gör det möjligt att pressa priserna gentemot fabrikanterna.

1957

startar den frivilliga kedjan Vivo i Jönköping. Ambitionen är att föra grossist- och detaljhandel närmare varandra.

1961

startar den frivilliga kedjan Favör. Kedjorna Vivo och Favör bidrar till att ASK kan upprätthålla sin konkurrenskraft. Storskaligheten blir allt viktigare och därmed blir uppköpen och fusionerna vanligare.

1972

förvärvas majoriteten av Handelskompaniet i Jönköping av ASK. Första steget i Dagabs bildande.

Frukt- och grönsaksbolaget J S Saba AB (Johnson Salén Sandéns Banankompaniet) bildas med Rederi Nordstjernen (Axel Ax:son Johnson) och Salénrederierna som ägare. Thore Nydhal blir VD för bolaget.

1973

undertecknas det så kallade Saba-Dagabavtalet. Avtalet innebär att Vivo, Favör och Åhlén & Holm sluter upp kring Dagab.

Det avgörande steget till Dagabs bildande tas när J S Saba AB köper aktiemajoriteten i Dagab.

1974

förenas grossisterna Möller & CO och JB Berggren med Dagab genom att Dagab köper 98% av aktierna i Möller, resterande aktier i Handelskompaniet, alla aktier i Clarholm & Bergman AB, Manne Larsson AB och Otto Werlins Efr samt 40% av aktierna i JB Berggren.

1975

bildas Dagab Mellansverige AB.

1976

upphör ASK som en affärsdrivande enhet och lanseras istället som dotterbolag till Dagab.

1980

övertas importören J S Saba och grossisten Dagab av det börsnoterade NK-Åhléns. NK-Åhléns byter namn till J S Saba, med Dagab som dotterbolag. Den ursprungliga verksamheten J S Saba, fruktimporten, blir nu dotterbolag till Saba Trading.

Handlarna beslutar att bilda Vivo-Favör Förbundet.

J S Saba köper kvarvarande andelar av aktierna i Sam Hedenius AB (dvs AB Ce-Jis Kolonial och Hemköpsbutikerna).

1981

invigs lagret i Jordbro.

1982

köper Dagab AB Ce-Jis Kolonial och Dagab blir en rikstäckande grossist.

Thore Nydhal genomför J S Sabas köp av Billhälls. Billhälls har under en tid köpt upp ett stort antal butiker och nu startar ombildning av kedjan.

1983

bildas J S Detaljinvest AB. Detaljhandelsrörelsen separeras från Dagab och bildar ett detaljhandelsbolag. Detaljinvest övertar Billhälls och samtliga butiker och fastigheter som ägts av Dagab. Vivo-Favör förbundet överläter sina aktier i Dagab till J S Saba. Bildandet av Detaljinvest gör Dagab till ett renodlat partihandelsföretag, ett helägt dotterbolag till J S Saba.

Dagab får sitt andra ägarbyte då Investment AB Asken, ägt av Erik Penser, köper 65% av aktierna i J S Saba.

1984

ändras koncernens namn i och med ägarbytet från J S Saba till Saba Företagen. Efter samgående med Carnegie 1986 sker återigen ett namnbyte av koncernen till D. Carnegie & Co. AB.

Under året påbörjar J S Detaljinvest en expansion där bland annat fyra Metrobutiker och sex Tempovaruhus övertas. Året efter byter bolaget namn till Detaljinvest.

1985

blir handlarna majoritetsägare i Detaljinvest.

Detaljinvest köper Lars Lundins lågpriskedja LL:s Livs i Göteborg.

1986

går Vivo-Favör-organisationen samman med Detaljinvest.

1987

startar samarbetet Detaljinvest och Vivo-Favör Förbundet. Vivo och Favör föreningen i Stockholm fusioneras.

Dagab Snabbgross bildas (dagens Axfood Snabbgross).

1988

får Dagab återigen ny ägare, då Axel Johnson AB köper detalj- och partihandelsrörelserna samt dataföretagen inom Carnegiekoncernen. Axel Johnson köper Saba Företagen som består av Saba Trading, Dagab, Hemköp, Åhléns och B&W Stormarknader.

1989

byter Detaljinvest AB namn till D-gruppen AB.

1990

fusioneras Vivo-Favör Förbundet och samtliga Vivo-Favör föreningar inom D-gruppen (undantaget Vivo Stockholm).

1991

övergår Dagab Frukt & Grönt till Saba Trading.

1992

bildas Dagab Restaurang & Storkök AB.

1993

förvärvar Servera Dagabs restaurang- och storköksverksamhet.

1994

ett importföretag, Dagab Unil, skapas för att lyfta fram Dagabs egna varumärken.

Dagab Restaurang & Storkök och Promus Storkök (Coop) går samman och bildar Servera.

1997

för att öka bearbetningen av den expansiva servicehandelsmarknaden bildas ett separat bolag, Dagab Närlivs AB. Merparten av KIAB, en fristående sammanslutning av grossister koncentrerade på konfektyr, drycker och snacks, förvärvas.

Dagab utvecklar tillsammans med PrisXtra en e-handelslösning som används av PrisXtra (NetXtra), Willys och Billhalls.

1999

fattar Axel Johnson AB beslut om att delta i konsolideringen av den svenska och nordiska dagligvarumarknaden. Dagab och D-gruppen slås samman till D&D Dagligvaror. Parthandelsaffären (Dagab) får namnet D&D Varuförsörjning AB.

2000

bildas bolaget Axfood genom samgående mellan Hemköp och D&D Dagligvaror samt förvärv av Spar Sverige, Spar Inn Snabbgross och röstmajoriteten i Spar Finland (40% av aktiekapitalet).

2004

Vivo bryter inköpssamarbetet med Dagab.

2006

invigs Dagabs nya höglager i Göteborg.

2007

nyinvider Dagab sitt centrallager i Jordbro. Höglagret invigs ett år senare.

2008

invigs Dagabs nya färskvarulager i Borlänge.

Autoorder införs för att effektivisera varuflödet till butikerna.

2009

levererar Dagab återigen dagligvaror till Vi-butikerna.

Hemköp

1958

öppnar "Spik-Olle" första butiken med Hemköps namn.

1960

övertar Hans Stelius och Torbjörn Lundin "Spik-Olles" Hemköpsbutik.

1962

köps Hemköp i Borlänge av Sam Hedenius AB (SHAB), ett grossistbolag i Hedemora. SHAB är moderbolag till Ce-Jis Kolonial.

1974

köper Åhlén & Holm 50 % av SHAB.

1977–78

köper SHAB Saba fruktlager i Norrland.

1980–81

går Åhlén & Holm och Saba ihop och köper alla aktier i SHAB. Saba består nu av bland annat Åhléns, Tempo, B&W, Hemköps-butikerna och Banankompaniet.

1982

bildas Hemköpskedjan AB och partihandeln tas över av Dagab.

1983

införs ett kvalitetskoncept med fokusering på färskvaror av hög kvalitet, speciellt inom kött och chark.

1985

lanseras Hemköps egna märkesvaror.

1988

köper Axel Johnson AB detaljhandelsrörelsen i Carnegie som består av Saba Trading, Dagab, Hemköp, Åhléns och B&W Stormarknader.

1989

lanseras Hemköp Club som når 300 000 medlemmar.

Hemköp satsar på miljöanpassade varor och kontrakterade gårdar för köttdjursuppfödning.

1991

börjar Hemköp ta över Åhléns livsbutiker. Mellan 1991 och 1995 tas 46 butiker över.

Hemköp inför "Ständigt Lågt Pris" istället för veckoannonser.

1993

beslutar Hemköp att sälja bara svenskt kött.

1994

lanserar Hemköp ett kundkort med betalfunktion.

1997

börsnoteras Hemköpskedjan AB.

Hemköp beslutar att enbart sälja ägg från frigående höns.

1999

initieras samgående mellan Hemköpskedjan och D&D Dagligvaror samtidigt som Sparkedjorna i Sverige och Finland köps.

2000

bildas Axfood.

2003

Hemköps egna varumärke byter namn från "Vårt Egna" till "Hemköp" och utvecklingen av egna märkesvaror intensifieras.

2004

går Hemköp, Spar och Billhälls samman under varumärket Hemköp, som består av egen- och handlarägda butiker.

2005

inleder Hemköp ett hälsoprojekt.

2006

utvecklas Hemköps hälsosatsning. Alla Hemköps medarbetare utbildas i kost- och näringslära. Produktserien "Hemköps nyttiga" lanseras och att alla butiker har minst en godisfri kassa.

2007

lanseras ett nytt kundkort som erbjuder upp till 2 procent bonus på inköpen.

2008

nås målet med 200 000 kortkunder.

2009

nås målet med 300 000 kortkunder.

Willys

1975

övertar Lars Lundin och hans svåger Åke Andersson en liten livsmedelsbutik på Hisingen i Göteborg. Lars döper butiken till LL:s Livs med affärsidén att sälja matvaror billigare än alla andra. Butiken och konceptet gör succé.

1979

öppnar HP Storköp i Göteborg. HP Storköp blir i mitten av 1980-talet HP Billigt & Nära, och formas till en lågpriskedja.

1981

öppnar en butik i Jönköping under namnet Suxé. Suxé växer sig så småningom starkt och blir Exonen med de egenägda Exer-butikerna och ett antal handlarägda butiker under namnet Matex.

1982

LL:s Livs verksamhet flyttar in i nya lokaler på Wieselgrensplatsen i Göteborg. Ett centralt läge med större lokaler sätter fart på handeln.

1985

köper Detaljinvest LL:s Livs i Göteborg.

1986

öppnas Willys Cash i Kungsbacka av Willy Schlee. Hans vision är att sälja maten billigare än LL:s Livs. Lågprisdén blir en succé och växer till en respekterad konkurrent till LL:s Livs.

1989

lämnar Lars och Åke över ledningen och verksamheten till D-gruppen. Under en tioårsperiod växer LL:s Livs till åtta butiker. LL:s framgångar ger Västsveriges konsumenter landets lägsta matpriser.

1994

köper D-gruppen Willys Cash, varpå man etablerar ännu en Willys Cash butik och året därpå en tredje.

1999

slås LL:s Livs och Willys Cash ihop och kedjan får namnet Willys som inledningsvis består av 12 butiker.

2000

bildas Axfood.

2001

samordnas de tre lågpriskedjorna inom koncernen i en enhet, Axfood Lågpris AB, med uppgift att skapa en rikstäckande kedja. Willys blir Axfoods samlande varumärke för lågprisbutiker.

2002

börjar konverteringen av Exet- och Matexbutiker till Willys, 30 stycken HP Billigt & Nära blir Willys hemmabutiker.

Willys lanserar egna märkesvaror.

2004

öppnar första "Super Willys" i Rissne med utökat specialsортiment. Sortimentet är förstärkt med specialvaror som husgeråd, media, textil och leksaker.

2005

öppnar Willys i Skene som den hundrade butiken. På sex år har Willys vuxit från 12 butiker till 100. Willys hemma består av 44 butiker.

2007

går Willys och Willys hemma samman i ett gemensamt bolag.

2008

lanseras nästa generation Willys. Willys butiker uppgraderas med en modernare layout, högre andel färskvaror och bredare sortiment med ca 1000 nya artiklar.

2009

samarbete inleds med Naturskyddsföreningen. Arbete påbörjas för att miljömärka alla butiker med Bra Miljöval.

2010

Willys lanseras Sveriges billigaste ekologiska matkasse.

Axfood Närlivs

1987

Dagab Snabbgross bildas (dagens Axfood Snabbgross).

1997

bildas Dagab Närlivs AB. Dagab har tidigare bedrivit grossistverksamhet mot servicehandeln genom Dagab Snabbgross AB, nu Dagab Servicehandel.

Merparten av KIAB förvärvas.

1999

införlivas den nya profilen Tempo i D&D Dagligvaror.

2000

bildas Axfood.

Dagab Närlivs och Spar Inn Snabbgross går samman under namnet Axfood Närlivs.

2001

förvärvas grossistföretaget Ragnwalds.

2002

lanseras ett nytt koncept för lösgodis, Smått&Gott.

2003

Godegården, Axfood Närlivs egna märkesvaror lanseras.

2004

Axfood bildar tillsammans med Direktenbutikerna, som är en handlarägd detaljhandelsorganisation, en ny butiksprofil under namnet Direkten.

Avtal ingås med Preem Petroleum.

2005

konverteras 40 av de mindre Sparbutikerna till Tempo.

Cash-and-carry verksamheten inom Axfood Snabbgross utvecklas mot en mer integrerad kedjedrift med ny layout och marknadspositionering.

2006

är Axfood Närlivs och Shell Sverige AB överens om avtal inom varugruppen fast food.

2007

införlivas Närlivs inköpsorganisation med Axfoods för att få ökad synergi inom Axfood.

Axfood Närlivs och Dagab får i en undersökning riktad till butiker högst betyg bland landets större grossister.

2009

Omarbetat koncept inom Tempo och varumärkesutveckling av Axfood Snabbgross, Handlar´n och Tempo.

2010

NetXtra går in i Axfood Närlivs organisation.

PrisXtra

1991

öppnar Rudolf Lundin sin första PrisXtrabutik på Norra Stationsgatan i Stockholm. Hans idé är att ta bort de fördyrande mellanleden.

1997

startar PrisXtra näthandel genom NetXtra.

2008

förvärvas PrisXtras fem butiker i Stockholmsområdet, integrering påbörjas.

En ny butik öppnar på Fridhemsplan.

2010

NetXtra går in i Axfood Närlivs organisation.

